

‘De grens tussen centrale bank en overheid is vervaagd’

De Europese Centrale Bank (ECB) rond eind dit jaar de herziening van haar strategie af. Om burgers een stem te geven in het proces, startte Positieve Money een burgerforum, genaamd European Citizens Bank. Over het project spraken we met projectleider Vicky van Eyck.

Hoe ben je bij de European Citizens Bank betrokken geraakt?

“Ik merkte dat een belangrijke barrière voor duurzaam investeren en sociaal ondernemerschap simpelweg gebrek aan kennis is. Bij Positieve Money kan deze kennis in de samenleving worden vergroot. Het doel van het European Citizens Bank-project is om burgers te leren hoe de ECB werkt, zodat ze betrokken kunnen worden bij hoe de ECB haar beleid zou moeten voeren.”

Waarom zouden burgers bij het centrale bankbeleid betrokken moeten zijn?

“Prijstabiliteit is de hoofdtaak van de ECB, maar sinds de financiële crisis heeft ze een aantal onconventionele maatregelen genomen waardoor ze veel machtiger is geworden. De grens tussen ECB en overheid is vervaagd. Het ECB-beleid heeft nu invloed op huizenprijzen, werkgelegenheid, ongelijkheid, en ons vermogen om de klimaatverandering te bestrijden. Is het wel aan technocratische bankiers om hierover te beslissen?

Een van de grootste zorgen van de burgers is dat bankiers corrupt en onbetrouwbaar zouden zijn. Als zij nu dus ook belangrijke beslissingen gaan nemen dan ligt dat bij de bevolking gevoelig. Dat is een probleem waarvan de ECB zich ook zelf bewust is. Ze zit momenteel in een echte legitimiteitscrisis. Om dat op

VICKY VAN EYCK

Projectleider European Citizens Bank

te lossen wil de ECB nu ook de mening horen van burgers.”

Moet de ECB geen democratisch mandaat hebben, nu ze zo veel meer invloed heeft?

“Ja, dat is een belangrijke vraag in het debat. Er is echter wel een goede reden voor de onafhankelijkheid van de ECB. Prijsstabiliteit blijft de voornaamste doelstelling. Zouden overheden daar iets over kunnen zeggen dan zou het een politieke kwestie worden. De ECB zou dan bijvoorbeeld ook geld kunnen drukken om projecten te financieren die voor bepaalde landen voordelig zijn. Of onder politieke druk de rente kunnen verlagen om de economie te stimuleren. Die onafhankelijkheid heeft dus haar waarde: een echt democratisch orgaan moet het niet worden. Maar het toezicht kan wel beter. In plaats van beslissingen onafhankelijk van de mensen te nemen, zou het beter zijn als de ECB eerst naar de mensen luistert.”

Wat vind je zelf dat er anders zou moeten aan het ECB-beleid?

“Ik vind bijvoorbeeld dat de ECB niet met haar opkoopprogramma moet stoppen, maar dat er hier wel duurzaamheidsfactoren in moeten gaan meewegen. Nu koopt ze marktneutraal in, waardoor de vervuilende industrie een voordeel heeft, simpelweg omdat deze groter is.”

Hoe betreft de European Citizens Bank burgers bij het centrale bankbeleid?

“Op het platform van de European Citizens Bank hebben we een beginnershandboek over de ECB en een begrippenlijst samengesteld. Op het platform staan bovendien de zorgen van burgers, en ook de voorstellen aan de ECB om deze zorgen aan te pakken. Mensen kunnen op deze voorstellen reageren en erop stemmen. Ook belangrijk zijn de webinars die we organiseren. Hierbij kunnen mensen zichzelf ook laten informeren en hun mening geven. In september is er een eindoverleg, waarbij we tot een definitief voorstel komen aan de ECB. Die voorstellen worden uiteindelijk in oktober door de burgers zelf voorgedragen, net voor het afronden van de strategieherziening van de ECB.”

Zijn jullie dan niet te laat?

“Nee, dat denk ik niet. Als de ECB ziet wat mensen belangrijk vinden, dan kan ze daar rekening mee houden bij de implementatie van het plan. Ik denk wel dat we daarop invloed zullen gaan hebben.”

THIJS BUSSCHOTS

Redactied medewerker

Colofon

Economisch Statistische Berichten (ESB) signaleert nieuwe ontwikkelingen in de economische wetenschap. Daarnaast worden in ESB economische inzichten toegepast om beleidsrelevante aanbevelingen te doen voor de overheid, maatschappelijke instellingen en bedrijven. Ook analyseert ESB de belangrijkste ontwikkelingen in de Nederlandse economie. Artikelen in ESB verschijnen op persoonlijke titel.

Redactie

Jasper Lukkezen (hoofdredacteur), Robert Kleinknecht, Yrla van de Ven, Daan de Leeuw, Bjorn Lous en Elisa de Weerd
Redactied medewerkers:
Thijs Busschots en Erik van de Winkel

Tekstredactie: De Twee Hanen v.o.f.
Vormgeving: Jacques van Schie
Uitgever: Mariska van der Westen

Commissie van redactie

H.G. van Dissel (voorzitter), P.H.B.F. Franses, E. de Jong, H.J. de Jong, A. van Witteloostuijn, A.C. Meijdam, H.P. Møllgaard en J. Plantenga

Rechten

ESB is een uitgave van FD Mediagroep
De Koninklijke Vereniging voor de Staaathuishoudkunde is houder van de merknaam ESB
Afbeeldingen: Roger Klaassen;
iStock / Lekkyjustdoit, Redlinevector, Nuthawat

Somsuk, Jaapz, kentoh, Biserka Stojanovic, akindo, laflor, Moostocker, efks, monkeybusinessimages.

Publiceren

Aanwijzingen voor het aanleveren van kopij vindt u op www.esb.nu/service/publiceren

Abonneren

U kunt een abonnement online afsluiten op www.esb.nu/service/abonneren

Adverteren

Neem contact op met Thomas Timmermans, thomas.timmermans@fdmediagroep.nl of 020 592 8636

Contact

Telefoon redactie: 020 592 87 77
Email redactie: redactie@esb.nu
Telefoon klantenservice: 0800 333 33 34
Email klantenservice: klantenservice@esb.nu
Postadres: Postbus 216, 1000 AE Amsterdam
Bezoekadres: Prins Bernhardplein 173, 1097 BL Amsterdam
Webadres: www.esb.nu
ISSN: 0013-0583

Verschijningsdata ESB:
15 jul, 12 aug, 16 sept., 14 okt.,
18 nov., 23 dec.

